

Broedvogelmonitoring Meijndel 2003

J.P. Oppentocht
Vogelwerkgroep Meijndel
Brasemsloot 5
2724 EL Zoetermeer

Secretariaat werkgroep: A.D. Tates
Warmonderweg 84
2341KZ Oegstgeest

Het aantal actieve leden met inbegrip van aspirantleden was 35, gelijk aan vorig jaar.

In december 2003 overleed ons buitengewoon lid Fred Wilmink op 89 jarige leeftijd. Zijn verdiensten voor de werkgroep, o.a. 20 jaar veldwerk zijn bij zijn afscheid als actieve medewerker in 1999 in het betreffende jaarverslag beschreven.

Inventarisatie

Er werden 35 kavels geteld, hetzelfde aantal als in 2002. Op twee na gaat het om dezelfde kavels. De kavels 51 en 64 konden niet bezet worden, maar de kavels 16 s en 35 wel. Kavel 46 is jammer genoeg niet volledig geteld, onder andere door verhuizing van de teller. In dit kavel werd helaas het aantal aalscholovernesten niet geteld. Van kavel 16 s zijn alleen tellingen uit de jaren 1973 t/m 1982 bekend, meestal in combinatie met kavel 16. Kavel 35 werd in 1987 voor het laatst geïnventarieerd. Figuur 1 geeft aan waar de getelde kavels liggen en tabel 1 vermeldt de waarnemers en de door hen getelde kavels. Alle telresultaten in 2003 volgens de SOVON-methode (van Dijk 1996) staan in tabel 2.

Tabel 1. Getelde kavels en bijbehorende tellers.

Kavel	Waarnemer	Kavel	Waarnemer	Kavel	Waarnemer
1A	J. Noordhuizen	14	F.C. Hooijmans	54A	W. Kooij
1B	C. Fonhof en L. van Dam	15	J.P. Oppentocht	54B	W. Kooij
3	G. rozeboom	16	J.P. Oppentocht	61	J. Witteveen
4/5	R. en J. van der Zwan	16s	H. de Bruin	62	J. Bosland
6	A.H.B. Lansink	17	W.S. Hooijmans	65	N. Kösters
7	J. Engelenburg	17B	A.D. Tates	71	P.J. Steennis
8	W. Calame	35	W. Kammeijer	72 + 73 + 74	A. Remeus
10/12/72	W. Calame	36	A.T. Zandstra	75 + 77	J.C.P. Westgeest
12A	R. Cuperus	45	C. Fonhof en L. van Dam	83	J.J. van As
13	F.C. Hooijmans	46	G. Houtkamp	105	P.J. Steennis
13s	A.A. Dijkstra	53	W. Kooij		

Tabel 3 geeft een overzicht van de dichtheidsontwikkeling van de territoria per km² in de periode 1994-2003.

In tabel 4 (a $\frac{1}{m}$ c) is te zien welke soorten van 2002 op 2003 in aantal zijn toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven zijn, gezien over 33 kavels.

De resultaten in 2003

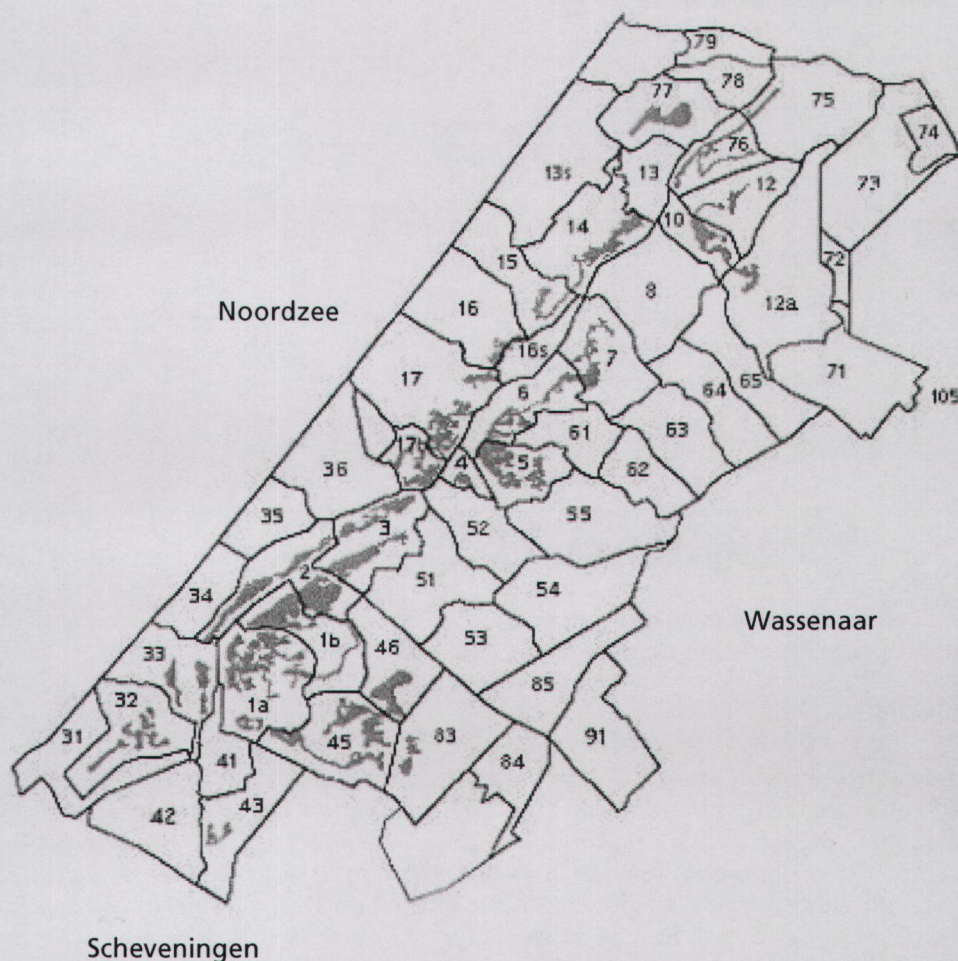
Voor het tweede achtereenvolgende jaar is er sprake van daling van het totale aantal territoria in 33 te vergelijken kavels. Dit jaar waren er 7110 territoria tegen 7271 een jaar eerder. Een daling van 3,5 %. In 2002 was dat 5,2 %. De daling is dit jaar goed te verklaren als we zien dat getalsmatig de grootste daling voorkomt bij de Winterkoning. Daling bij deze soort is haast altijd het gevolg van wintereffecten. Hoewel aan de kust hoogstens één ijsdag voorkwam waren er toch koudeperiodes met vooral flinke nachtvorst. In de week van 19 december was de temperatuur overdag net boven nul; in de tweede week van januari was er ook sneeuw en in februari weer ongeveer twee weken met flinke nachtvorst.

De Aalscholvers in kavel 46 werden helaas niet geteld. De getalsafname van de kolonie in kavel 45 kan heel goed gecompenseerd zijn door de nieuwe vestigingen in kavel 46. Hopelijk geven de tellingen in 2004 een beter inzicht dan we thans hebben.

Enkele bijzonderheden

In kavel 14 werd in de gehele aprilmaand een paar Zomertalingen genoteerd. Eerder kwam deze soort voor in 1988, 1990 en 1996, steeds één geval. In de beginjaren van het onderzoek kwam de Zomertaling geregeld voor (jaren 60). Een stel Kleine Plevieren had een territorium in kavel 105, de voormalige Hertenkamp. Hier vond natuurherstel plaats waardoor tijdelijk een geschikt biotoop voor deze pleviersoort ontstond. Ook in kavel 14 (regeneratiegebied) kwamen Kleine Plevieren voor, maar deze verdwenen voortijdig.

De Krooneenden komen ook in het broedseizoen steeds geregeld voor. Een territorium van de Nachtzwaluw was voor het tweede achtereenvolgende jaar aanwezig. Voor de roofvogels is 2003 minder goed geweest, in tegenstelling tot 2002. Weliswaar werden vier territoria van Haviken vastgesteld maar de broedresultaten waren minder dan in 2002. Zo werd bijvoorbeeld in een kavel een aanvankelijk bezet nest in de eerste week van mei verlaten. Ook bij de Buizerd was er weinig succes. Op twee locaties werd vastgesteld dat er geen broedsucces was. Een oorzaak van deze broedmislukkingen is niet bekend.

Figuur 1. Kavelkaart van Meijndel.

Tabel 2 - blad 1. Aantal vogelterritoria in Meijndel in 2003.

Kavelnummer:	1A	1B	3	4/5	6	7	8	10,12, 76	12A	13S	13	14	15	16S	16+	17A	17B	35
Aantal bezoeken:	11	10	?	?	9	11	8	12	10	8	10	10	11	11	11	10	13	8
Dodaars	2			3	4	2		9				6	3	2	1	3		
Fuut	3	3	1	2	1	1		5	1			1	1	1	1	2	1	
Geoorde fuut		1	1	2	1							3	2		2	0		
Aalscholver																		
Knobbelzwaan	1	1	1		0	1		2				1				1		
Grauwe gans	3	1	1	1	1			2				2				2		
Canadese gans	1		1	1				1						1		1		
Nijlgans	2		1	1		1		1				1				1		
Casarca																		
Bergeend								0									0	
Krakeend	2	4	1		0	1		16	1			6			1	2	2	
Wintertaling								1									0	
Wilde eend	8	3	2	4	1	1		11	1	1		8	2		2	5	4	
Soepeend						0		0				1				1		
Zomertaling												1						
Slobeend	1					0												
Krooneend																2	1	
Tafeleend	2	0	2	2	1	2		10				11	1	1	1	15		
Kuifeend	12	3		10	0	3		24				3	0		0	18	4	
Havik	1					0							1			0		
Sperwer						0												
Buizerd	2	1			0	0	0	0								1		
Torenavalk				1												0		0
Boomvalk	0		1													0		
Fazant	1	0	2		2	1	2	3			1							
Waterral	3	0	1					5							1	0		
Waterhoen	4	1			1			4				2	2	1	2			
Meerkoet	18	10	9	9	5	5		34	3			11	6	3	5	7	12	
Scholekster																		
Kleine plevier																		
Kievit									2			2	1		3	2	2	
Houtsnip					0													
Stormmeeuw								1				1				4		
Visdief												1						
Holenduif							1											
Houtduif	4	1	4		5	2	3	6	5	2		2	1	2	2	2	1	
Turkse tortel							1											
Zomertortel	4	1	1		0			1	1							2	2	
Halsbandparkiet																		
Koekoek	2	1	2		1	2	1	2	1	1		1	1	1	1	2	1	
Bosuil																		
Nachtzwaluw							1											
Groene specht	1				1	0		1	2									
Grote bonte specht	1	1		1	1	1	1	2	2		1	1				1		
Kuifleeuwerik																		
Boomleeuwerik	1		2		0	2	2	5	10		1	1	2	4		1		
Veldleeuwerik								1										
Boompieper	3	2			0	2	2	6	10									
Graspieper		0				1	1	0	1	6	1	4	7		4	9	3	2
Witte kwikstaart								1				1						

Tabel 2 - blad 2. Aantal vogelterritoria in Meijendel in 2003.

Kavelnummer:	36	45	46	53	54A	54B	61	62	65	71	72	73	74	75	77	83	105	Totaal
Aantal bezoeken:	7	10	7	7	7	8	9	7	9	11	11	11	11	13	13	9	11	324
	aantal getelde kavels: 35																	35
Dodaars		5	1											0		3		44
Fuut		3	1															28
Geoorde fuut																		12
Aalscholver		287																287
Knobbelzwaan		1											1		1		1	12
Grauwe gans		0																13
Canadese gans		1															1	8
Nijlgans		1											1		1		1	12
Casarca																	1	1
Bergeend																	1	1
Krakeend		6											1	1	2		1	47
Wintertaling																		1
Wilde eend		6	1				0						2		3	1	5	71
Soepeend		2															1	5
Zomertaling																		1
Slobeend			0															1
Krooneend																		3
Tafeleend		11	5				0							1				65
Kuifeend		27	6											1	0	2	1	114
Havik														1	1			4
Sperwer					1				0									1
Buizerd		1	1	1	1	1	1	1	0	1		1		0		1	0	14
Torenvalk														0				1
Boomvalk				1		1				1		1		1				6
Fazant	1			3	1	4	1		5	4				2	5			38
Watteral																		10
Waterhoen		3											1		1	1	0	23
Meerkoet		17	3				1							1	6	2	5	172
Scholekster													1				1	2
Kleine plevier																	2	2
Kievit													3				2	17
Houtsnip	1						1			0								2
Stormmeeuw																		6
Visdief																		1
Holenduif				1	1													3
Houtduif	2	2	0	25	15	16	0	10	3	4	1	8	1	3	5	1	1	139
Turkse tortel																		1
Zomertortel		3		1		2										1		19
Halsbandparkiet										1								1
Koekoek	1	1				1		0	0					0	1	1		25
Bosuil				1	1			1	1	1		1						6
Nachtzwaluw						0												1
Groene specht				1	1	1	1	0	1	2				2		2		16
Grote bonte specht			1	5	4	1	1	4	2	6	5	2		3	4	2	1	54
Kuifleeuwerik										1								1
Boomleeuwerik	1		3	1		1	3		2	8	1	6		8	1	5		71
Veldleeuwerik	1																	2
Boompieper	3					1		1	2	2	2	9		8	2	3		58
Graspieper	3	0								6		5		2	1			56
Witte kwikstaart																	1	3

Tabel 2 - blad 3. Aantal vogelterritoria in Meijndel in 2003.

Kavelnummer:	1A	1B	3	4/5	6	7	8	10,12, 76	12A	13S	13	14	15	16S	16+	17A	17B	35
Aantal bezoeken:	11	10	?	?	9	11	8	12	10	8	10	10	11	11	11	10	13	8
Winterkoning	22	9	22	12	10	9	11	16	9	5	2	6	4	5	5	16	7	2
Heggenmus	23	15	20	8	7	9	13	23	12	32	5	7	10	4	16	22	13	8
Roodborst	7	3	3	4	4	6	13	4	6					2		1		
Nachtegaal	17	7	14	4	8	13	11	19	24	25	2	9	8	10	9	22	10	2
Blauwborst								2				1	1		3	4	2	
Gekr. roodstaart	1	1			1	0	3	2	5									
Roodborsttapuit	1	2				0	2	5	2	4	1	1	2	1	3	4	3	3
Tapuit																0		
Merel	22	15	15	8	9	10	8	14	13	7	1	4	4	3	6	6	5	1
Zanglijster	5	2	2		3	4	3	3	3	1		1				1	1	
Grote lijster																		
Sprinkhaanzanger	4	1	3	1	2		3	5	1	3	1	1	3		2	4	2	
Rietzanger	0	4	2					1	1					2			1	
Bosrietzanger	3	1		1	3			4				1				1	2	
Kleine karekiet	36	25	46	6	21	3		16	2			18	11	8	7	20	13	
Spotvogel							0	1										
Braamsluiper	7	3	5	3	2	2	6	9	2	2	1	2	3	2	3	6	1	
Grasmus	23	21	22	4	9	16	15	25	8	40	6	11	14	7	18	23	11	5
Tuinfluit	12	4	3	1	0	0	2	4	2			1	1	1	1	6	2	
Zwartkop	14	9	7		7	5	9	9	8	1	2	2	1	4	1	5		
Fluiter																		
Tijftjaf	41	28	33	22	27	24	19	27	21	2	2	11	4	13	5	12	12	1
Fitis	50	55	30	10	25	20	38	40	52	31	8	14	14	8	18	44	15	3
Goudhaan					0	0												
Gauwe vliegenv.																		
Bonte vliegenv.							1											
Staartmees	4	2		1	1	1	5	4	2			2	1		1	2		
Glanskop	2	1				3	3	1	4			1						
Matkop	1		1				1	1										
Kuifmees																		
Zwarte mees							1											
Pimpelmees	10	5	3	4	3	12	8	10	6			2	1	1	1	2		
Koolmees	15	6	6	8	5	16	9	13	21	5	2	2	1	4	1	4	1	1
Boomklever					0													
Boomkruiper							4	4	3									
Wielewaal																		
Vlaamse gaai	4	2	1	1	2	5	3	3	2	2	1	3	1	1	1	3	1	
Ekster	2	1			2	2	4	4	1	1	1	2	1	1	1	3		2
Kauw				1				4										
Zwarte kraai	1	3	4	2	4	1	3	3	1	2	2	3	1	1	2	3	1	2
Spreeuw	1																	
Ringmus		1																
Vink	4	3			5	5	7	6	8		3	1	1	1				
Groenling																		
Kneu	1	0				1	2	4	2	5	1	2	5		2	6	3	2
Kruisbek																		
Goudvink	6	3	3		2	3	3	5	2		1	2	2		2	1	1	
Rietgors	4	3	6	1	2		1	10	1	1	1	7	3	3	4	5	4	
Totaal territoria:	425	269	284	139	189	198	226	455	262	181	47	189	127	98	138	310	144	34
Aantal soorten:	54	44	39	32	37	38	40	59	41	23	23	51	37	30	36	48	33	13

Tabel 2 - blad 4. Aantal vogelterritoria in Meijendel in 2003.

Kavelnummer	36	45	46	53	54A	54B	61	62	65	71	72	73	74	75	77	83	105	Totaal
Aantal bezoeken:	7	10	7	7	7	8	9	7	9	11	11	11	11	13	13	9	11	324
	aantal getelde kavels:																	35
Winterkoning	8	12	4	16	15	5	8	21	9	17	8	10	1	9	19	12		346
Heggenmus	7	24	4	6	4	8	5	4	8	12	1	26	1	15	15	13	1	401
Roodborst	2	0	4	16	17	18	5	23	8	5	9	13		5	6	5	1	190
Nachttegaal	6	10	5	7	7	8	9	4	7	16	1	28		15	13	6		356
Blaauwborst	3																	16
Gekr. roodstaart				2	2	3		7	8	3	1	3		4		2		48
Roodborsttapuit	5	2	1							7		4	1	3	1	1		59
Tapuit	1								0									1
Merel	3	11	2	26	22	14	5	21	7	13	3	36	1	16	13	3	1	348
Zanglijster	2	2		5	7	5	3	2	2	3	1	2		4	3	2		72
Grote lijster						1			1				1					3
Sprinkhaanzanger	4	1	2						2	5		1		1	1	1		54
Rietzanger																		11
Bosrietzanger		2						1		1		1			2			23
Kleine karekiet		9	3											1	9	5		259
Spotvogel										2					0			3
Braamsluiper	2	5	1		2	2	3			1		5		4	4	2		90
Grasmus	9	26	7	10	7	11	8	4	1	14		48	2	25	13	12		475
Tuinfluitier		1		1	2	0			0			4		1	2	1		52
Zwartkop	3	6	2	11	12	6	2	7	5	4	4	8	1	9	15	4		183
Fluiter					1													1
Tjiftjaf	4	20	13	20	18	11	12	21	11	17	16	36	1	19	29	12		564
Fitis	10	54	11	16	11	27	16	27	24	24	5	65	1	44	22	20		852
Goudhaan				1	3					1	1				2			8
Grauwe vliegenv.					1													1
Bonte vliegenv.																		1
Staartmees		2	1	2	4	3	3	1	1	3		3		3	1	3		56
Glanskop				4	6			1	2	1	2	3		2	3	1	1	41
Matkop														1				5
Kuifmees				1	3						3				4			11
Zwarte mees				1	2	0					2							6
Pimpelmees	1	2	5	18	17	8	4	8	4	13	3	13	1	7	8	3	1	184
Koolmees	2	5	9	29	25	14	9	26	6	16	8	17		17	13	4	1	321
Boomklever			1	3	3					1								8
Boomkruiper				7	5	2		2	1	1	1			1	3	2		36
Wielewaal				0		1			0			1						2
Vlaamse gaai	1	2	1	5	4	3	2	4	2	6	2	6		7	6	1		88
Ekster	2	0		3	3	2	1	4	2	2		2		1	1			51
Kauw				55	30	7			1	20							0	118
Zwarte kraai	1	1	1	4	1	2	2	1	3	2		5		4	5		2	73
Spreeuw				12	20	19			5	0								57
Ringmus						0												1
Vink				5	5	2	4	8	5	2	9	3		5	23	3		118
Groenling				1	1	3												5
Kneu	1			1		1				2		5		4	2			52
Kruisbek					1													1
Goudvink		2		2	1	1		1	0	2		2		3	2			52
Rietgors	1													0	1			58
Totaal territoria:	91	576	99	330	287	216	110	215	141	253	89	383	22	264	275	143	34	7242
Aantal soorten:	30	38	28	40	41	37	25	27	31	42	23	35	18	41	44	36	23	98

Tabel 3 - blad 1. Ontwikkeling van de vogelterritoria Meijendel 1995-2003 in 21 kavels.*

Jaar:	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	% toe-/afname 2003 t.o.v. 2002
								in procenten		
Dodaars	45	41	27	30	29	39	31	33	32	-3,0
Fuut	31	27	28	31	26	30	20	22	19	-13,6
Geoorde fuut	7	17	14	9	8	13	12	9	12	33,3
Aalscholver 2)	72	84	120	200	289	344	354	361	287	-20,5
Roerdomp	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
Knobbelzwaan	7	8	6	8	8	8	7	7	7	0,0
Gauwe gans	0	1	2	6	2	2	2	5	10	100,0
Canadese gans	0	0	0	0	3	3	5	4	4	0,0
Nijlgans	8	5	9	6	10	5	7	8	6	-25,0
Bergeend	4	12	11	8	3	2	3	0	0	
Krakeend	47	34	39	23	36	31	41	45	35	-22,2
Wintertaling	1	1	1	1	1	0	0	0	1	+
Wilde eend	64	72	67	55	67	51	42	48	47	-2,1
Soepeend	6	6	6	3	5	4	2	5	2	-60,0
Zomertaling	0	0	0	0	0	0	0	0	1	+
Slobeend	11	11	4	4	8	1	6	4	0	-100,0
Krooneend	0	0	0	1	2	0	1	2	3	50,0
Tafeleend	70	67	59	79	71	57	65	56	44	-21,4
Kuifeend	121	115	100	78	144	107	78	78	65	-16,7
Bruine kiekendief	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Havik	1	2	1	4	2	1	2	3	2	-33,3
Sperwer	1	3	2	1	1	1	1	1	1	0,0
Buizerd	3	1	6	5	6	5	6	6	7	16,7
Torenvalk	5	7	2	7	2	1	1	1	1	0,0
Boomvalk	4	0	4	2	3	3	3	2	4	100,0
Fazant	53	43	40	41	25	19	21	16	14	-12,5
Porseleinhoen	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Waterral	13	6	2	5	4	10	10	10	7	-30,0
Kwartelkoning	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
Waterhoen	35	34	23	21	18	18	16	17	14	-17,6
Meerkoet	214	189	147	147	153	148	141	137	114	-16,8
Scholekster	3	4	4	1	1	2	4	2	1	-50,0
Kleine plevier	0	3	4	1	1	3	1	0	0	
Kievit	10	6	12	11	17	25	16	14	15	7,1
Houtsnip	2	2	1	1	2	1	2	1	0	-100,0
Wulp	4	1	1	3	0	0	0	0	0	
Tureluur	0	1	1	1	1	1	1	2	0	-100,0
Oeverloper	0	0	0	0	0	1	1	0	0	
Stormmeeuw	8	9	7	10	10	8	9	9	6	-33,3
Visdief	0	0	0	0	0	0	1	0	1	+
Holenduif	5	6	6	6	4	2	5	3	2	-33,3
Houtduif	201	197	161	177	170	124	128	103	95	-7,8
Turkse tortel	0	0	1	0	1	0	1	1	0	-100,0
Zomertortel	21	22	20	13	24	12	13	13	10	-23,1
Halsbandparkiet	0	0	0	0	1	1	1	0	0	
Koekoek	30	30	26	30	20	14	20	18	15	-16,7
Bosuil	6	3	5	5	6	3	2	2	4	100,0
Ransuil	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
Groene specht	26	19	14	13	12	13	9	8	10	25,0
Grote bonte specht	18	13	19	30	29	32	42	37	35	-5,4
Draaihals	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
Boomleeuwerik	3	5	2	2	8	15	19	27	43	59,3
Veldleeuwerik	0	0	0	0	2	1	0	1	1	0,0
Boompieper	28	36	36	39	39	41	45	36	41	13,9
Graspieper	21	27	23	21	26	33	22	33	42	27,3
Witte kwikstaart	0	0	1	1	4	4	3	2	2	0,0
Winterkoning	256	46	78	131	237	295	307	294	215	-26,9
Heggenmus	286	282	332	326	308	290	296	282	260	-7,8
Roodborst	114	91	97	95	121	142	147	138	113	-18,1

2) N.B. De Aalscholverterritoria vallen buiten de vermelde kavels.

Tabel 3 - blad 2. Ontwikkeling van de vogelterritoria Meijendel 1995-2003 in 21 kavels.*

Jaar:	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002 in procenten	2003	% toe-/afname 2003 t.o.v. 2002
Nachtegaal	235	233	229	242	254	248	276	238	229	-3,8
Blauwborst	8	4	11	14	14	15	10	10	13	30,0
Gekr. roodstaart	44	49	65	69	57	52	53	44	30	-31,8
Paapje	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Roodborsttapuit	26	33	22	42	35	36	29	28	36	28,6
Tapuit	8	2	2	1	0	0	0	0	0	
Merel	139	127	125	139	176	200	226	220	235	6,8
Zanglijster	13	8	5	7	15	26	33	34	40	17,6
Grote lijster	0	1	0	1	0	1	2	1	1	0,0
Sprinkhaanzanger	46	42	34	41	38	50	38	35	32	-8,6
Snor	0	0	0	0	0	2	0	0	0	
Rietzanger	16	13	14	12	11	9	7	10	9	-10,0
Bosrietzanger	29	28	21	20	14	18	15	17	15	-11,8
Kleine karekiet	336	305	280	247	247	248	251	210	191	-9,0
Grote karekiet	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
Spotvogel	1	1	2	1	1	1	1	1	1	0,0
Braamsluiper	62	71	53	58	61	64	54	59	55	-6,8
Grasmus	390	437	477	421	399	443	431	380	320	-15,8
Tuinfluitier	40	43	49	50	38	36	37	29	34	17,2
Zwartkop	69	53	65	79	105	112	98	104	108	3,8
Fluiter	2	1	2	4	1	0	0	0	1	+
Tijftjaf	178	164	213	299	246	209	227	251	349	39,0
Fitis	788	705	683	651	666	610	637	526	545	3,6
Goudhaan	1	3	2	1	3	3	9	6	5	-16,7
Vuurgoudhaan	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
Grauwe vliegenv.	3	2	3	1	3	2	1	2	1	-50,0
Baardmannetje	0	1	1	0	0	0	0	0	0	
Staartmees	37	40	35	30	40	47	46	41	32	-22,0
Glanskop	15	20	29	21	19	24	35	35	26	-25,7
Matkop	4	2	5	1	2	0	0	3	3	0,0
Kuifmees	1	4	3	1	3	1	4	7	7	0,0
Zwarte mees	1	1	2	2	0	1	2	9	5	-44,4
Pimpelmees	82	101	106	97	99	117	133	122	107	-12,3
Koolmees	186	206	230	209	211	209	227	201	201	0,0
Boomklever	4	5	5	5	6	7	6	5	6	20,0
Boomkruiper	14	11	16	17	17	19	25	22	25	13,6
Wielewaal	2	6	3	6	9	4	2	3	1	-66,7
Vlaamse gaai	43	47	46	43	51	54	57	56	52	-7,1
Ekster	61	56	62	43	46	38	42	36	30	-16,7
Kauw	55	46	51	80	88	96	103	98	90	-8,2
Zwarte kraai	38	32	39	52	52	49	52	51	46	-9,8
Spreeuw	32	37	37	34	33	33	39	32	32	=
Huismus	1	1	1	0	0	0	0	0	0	
Ringmus	2	0	1	1	1	0	0	1	1	=
Vink	17	22	32	29	43	39	57	61	65	6,6
Groenling	2	1	5	2	2	2	0	3	2	-33,3
Putter	2	0	1	0	1	2	1	2	0	-100,0
Sijs	0	0	0	1	0	0	1	0	0	
Kneu	61	58	61	62	77	58	50	50	40	-20,0
Barmsijs	0	1	1	0	1	1	1	0	0	
Roodmus	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
Kruisbek	0	0	0	1	0	1	0	0	1	+
Goudvink	30	28	33	36	42	45	38	34	33	-2,9
Appelvink	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
Rietgors	71	62	60	57	49	41	43	33	48	45,5
Totaal territoria:	5062	4704	4795	4923	5248	5240	5372	5016	4753	-5,2
Aantal soorten:	87	90	94	92	93	91	91	87	87	=

*) Betreft totaal van de 21 jaarlijks getelde kavels: 1B, 3, 4/5, 6, 10/12/76, 12A, 13S, 13, 14, 15, 16+, 17A, 17B, 53, 54A, 62, 72, 73, 74, 75 en 83

Tabel 4a & b. Toegenomen en gelijk gebleven vogelterritoria in 2003 t.o.v. 2002 in 33 kavels

Betreft de kavels: 1A, 1B, 3, 4/5, 6, 7, 8, 10/12/76, 12A, 13S, 13, 14, 15, 16+, 17A, 17B, 36, 45, 46, 53, 54A, 54B, 61, 62, 65, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 83 en 105

Toegenomen:				Gelijk gebleven:		
Jaar:	2003	2002	verandering		2003	2002
Geeorde fuut	12	9	33%	Casarca	1	1 *
Knobbelzwaan	12	10	20%	Sperwer	1	1 *
Grauwe gans	13	11	18%	Buizerd	14	14
Bergeend	1	0	+	Boomvalk	6	6
Wintertaling	1	0	+	Turkse tortel	1	1 *
Zomertaling	1	0	+	Nachtzwaluw	1	1 *
Krooneend	3	2	50%	Kuifleeuwerik	1	1 *
Fazant	38	31	23%	Witte kwikstaart	3	3
Kleine plevier	2	0	+	Tapuit	1	1 *
Kievit	17	16	6%	Grote lijster	3	3
Houtsnip	2	1	100%	Goudhaan	8	8
Visdief	1	0	+	Matkop	5	5
Halsbandparkiet	1	0	+	Kuifmees	11	11
Bosuil	6	4	50%	Vlaamse gaai	87	87
Boomleeuwerik	67	46	46%	Groenling	5	5
Boompieper	58	51	14%			
Graspieper	54	41	32%	Gelijk gebleven:		
Nachtegaal	344	342	1%	Totaal territoria:	148	148
Blauwborst	16	12	33%	Aantal soorten:	15	
Roodborsttapuit	55	47	17%			
Merel	344	327	5%			
Zanglijster	72	57	26%			
Sprinkhaanzanger	54	50	8%			
Tuinfluit	51	46	11%			
Zwartkop	179	168	7%			
Fluiter	1	0	+			
Tjiftjaf	550	400	38%			
Fitis	841	810	4%			
Bonte vliegenv.	1	0	+			
Koolmees	316	309	2%			
Boomklever	8	7	14%			
Boomkruiper	36	35	3%			
Spreeuw	57	55	4%			
Vink	117	114	3%			
Kruisbek	1	0	+			
Rietgors	55	40	38%			
Toename:						
Totaal territoria:	3387	3041	11%			
Aantal soorten:	36					

* betekent: aantal territoria in beide jaren <3

Onzekere territoria

Intussen is het ook duidelijk dat de Buizerds die wij, ook in de broedtijd, in het duin zien heus niet alle in het duingebied broeden. Soms is het gemakkelijk om een vogel van deze soort individueel te herkennen aan het verenkleed dat bij Buizerds erg variabel is. Vastgesteld is dat ook in de broedtijd een stel dat vaak in de Raaphorst gezien wordt ook geregeld in het duin komt. Buizerds zijn in tegenstelling tot Haviken gemakkelijk waarneembare vogels. Het aantal havikterritoria in Meijendel zoals in tabel 2 vermeld is, is echter veel reëler dan in het aantal opgegeven buizerdterritoria (14). Bij de Havik zijn de locaties bekend waar geschikte nestgelegenheid is. Bij de Buizerd is dat maar ten dele het geval. De SOVON-methode maakt het mogelijk dat een waarneming van een Buizerd in een kavel of cirkelend erboven als geldige waarneming beschouwd wordt. De voor deze soort gehanteerde criteria zijn eigenlijk

onbruikbaar in een gebied waar een flink aantal waarnemers telwerk doen in aaneengesloten proefvlakken van betrekkelijk kleine oppervlakte. De tellingen in Meijndel kunnen veel nauwkeuriger zijn als bij enkele soorten alleen de zwaarste criteria geldig zouden zijn. In het geval van de Buizerds dus alleen de criteria 'nestentelling' en 'nestindicerend'.

Conclusie: In februari, maart en april letten op oude nesten (ook kraaien en gaaien) en deze vervolgens af en toe in de gaten houden.

Ook bij de Boomleeuweriken krijgen we een overdreven aantal. In 2003 werden 71 territoria opgegeven. Duidelijk is dat er meer Boomleeuweriken zijn dan vorig jaar (toen 45). Maar als deze soort genoteerd wordt omdat er boven een kavel gezongen wordt (territorium indicierend) dan krijgen we in onze situatie veel (onnodige) dubbeltellingen. Deze Leeuweriken zingen vaak op een hoogte van 100 – 150 meter en ze vliegen dan over een groot deel van het terrein, dus over veel kavels. Beter zou zijn deze soort alleen te noteren als deze meerdere malen in een kavel opvliegend of landend gezien is in de broedperiode. Wellicht kan deze problematiek eens met het SOVON besproken worden.

Werkzaamheden

De droge zomer van 2003 was aanleiding voor de DZH om een al lang gewenst werk uit te voeren, namelijk het verwijderen van de veelal modderige bovenlaag in het kwelgebied van de Helmduinen. Tevens werden enkele delen wat dieper gemaakt. Dit gebied is nu nog geschikter geworden als voortplantingsgebied voor amfibieën. De oevers zijn hier en daar afgevlakt om een interessante plantengroei kans te geven en om doortrekkende trekvogels foerageergelegenheid te bieden, zoals watersnippen, groenpootruiters en oeverlopers.

In kavel 65 werden bomen geringd en afgekap (abelen). Dit had tot gevolg dat een aantal spreuwenholen verloren ging.

Tabel 4c. Afgenomen vogelterritoria Meijndel in 2003 t.o.v. 2002 in 33 kavels.

Jaar:	2003	2002	verandering		2003	2002	verandering	
Dodaars	42	46	-9%		Winterkoning	339	458	-26%
Fuut	27	32	-16%		Heggenmus	389	426	-9%
Aalscholver	287	361	-20%		Roodborst	188	223	-16%
Canadese gans	7	8	-13%		Gekr. roodstaart	48	61	-21%
Nijlgans	12	13	-8%		Kramsvogel	0	1	-100% *
Krakeend	47	66	-29%		Rietzanger	9	11	-18%
Wilde eend	71	72	-1%		Bosrietzanger	23	24	-4%
Soepeend	5	9	-44%		Kleine karekiet	251	288	-13%
Slobeend	1	8	-88%		Spotvogel	3	5	-40%
Tafeleend	64	71	-10%		Braamsluiper	88	89	-1%
Kuifeend	114	132	-14%		Grasmus	463	542	-15%
Havik	4	5	-20%		Grauwe vliegenvanger	1	2	-50% *
Torenvalk	1	2	-50%	*	Staartmees	56	66	-15%
Waterral	10	13	-23%		Glanskop	41	50	-18%
Waterhoen	22	24	-8%		Zwarte mees	6	10	-40%
Meerkoet	169	197	-14%		Pimpelmees	183	187	-2%
Scholekster	2	3	-33%		Wielewaal	2	4	-50%
Tureluur	0	2	-100%	*	Ekster	48	59	-19%
Stormmeeuw	6	9	-33%		Kauw	118	119	-1%
Holenduif	3	5	-40%		Zwarte kraai	70	79	-11%
Houtduif	137	146	-6%		Ringmus	1	2	-50% *
Zomertortel	19	20	-5%		Putter	0	2	-100% *
Koekoek	24	29	-17%		Kneu	50	66	-24%
Groene specht	16	17	-6%		Barmsijs	0	1	-100%
Grote bonte specht	54	57	-5%		Goudvink	52	55	-5%
Veldleeuwerik	2	5	-60%		Appelvink	0	1	-100% *
Totaal territoria:	3575	4183	-15%					
Aantal soorten:	47	52	-10%					

* betekent: aantal territoria in beide jaren <3

Overige waarnemingen tijdens het broedseizoen

De rubriek 'Aanvullende waarnemingen van vogels' vervalt dit jaar omdat hiervoor te weinig materiaal aanwezig is. Wel werd een aantal formulieren van de zoogdiertelling ingezonden. Hieruit blijkt dat nu meer reeën gezien worden dan vossen. Verder werden ook eekhoorns en konijnen genoteerd. Bij het konijn gaat het weer om lage aantallen. Begin september werd een wezel in kavel 4/5 gezien. De droge zomer veroorzaakte bij de amfibieën veel sterfte van kikker- en paddenvisjes in de uitdrogende kwelplassen.

Enkele boomkikkers werden in mei gehoord. Op drie data werden hoogstens vier exemplaren gehoord, minder dan in de twee voorafgaande jaren.

Slot

De vogelwerkgroep dankt de afdeling duinstrategie van DZH voor alle verleende steun en medewerking. Speciaal de heer Lucas en mevrouw Montanus hartelijk bedankt. Jan Westgeest van onze vogelwerkgroep klaarde weer de grote klus om de gegevens te verwerken en de tabellen samen te stellen.